

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Nimeri singuratici à 5 cr. se vënd la »Tipografia«, soc. pe acțiun

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Protestul popoarelor în contra maghiarisării.

Protest der Völker Ungarns gegen die Magyarisierung.

Protest.

Stările din Ungaria create prin exploatarea puterii de stat în favorul unei singure rase au produs între milioanele de *Slavi și Români* nemulțumire și amărăciune, într'un grad așa de mare, încât *comitetul executiv al congresului naționalităților* dela 1895, își ține de datoria sa față de tron și patrie de a atrage *atențiunea cercurilor hotărâtoare asupra acestor stări incompatibile cu binele statului*, și de a ridica *solemn protest* în contra violențelor, ce se îmulțesc din zi în zi.

În situația critică a monarhiei noastre poate-că s'ar indigna dintr'o anumită parte la stările, cum se preține, consolidate din Ungaria. — Ar fi o greșală mare aceasta.

Dacă în cealaltă parte a monarhiei noastre lupta dintre *Slavi și Germani* a izbucnit pe față, apoi acolo puterea de stat se nisuește a complana contrastele și a compune cearta. În Ungaria conflictul dintre *rassa domnitoare*, ce se află în minoritate, dar' înarmată cu puterea de stat, și dintre *naționalități* cari se află în majoritate, dar' expuse arbitriului puterii — este latent, pentru-că puterea statului *oprime cu forța brutală și cele mai nesemnate mișcări*, în cadrul constituțiunii, ale *naționalităților*, așa cât numai puține semne ale marelui nemulțumiri și amărăciuni a naționalităților pot eși la iveală.

Această nemulțumire și indignare seamănă astfel cu jăralnicul ce arde sub cenușă, — și această stare de lucruri e cu mult mai rea, decât cea din a doua jumătate a monarhiei, unde conflictul a eșit la suprafața vieții publice. În Ungaria puterea de stat nu se ostenește cătuși de puțin întru a complana contrastele ori a compune conflictele, din contră, *ea creează noue și earăși noue conflicte cu naționalitățile*, cum o dovedește aceasta cel mai nou proiect de lege despre maghiarisarea numelor de comune.

Treizeci de ani au trecut de când Ungaria se îngâmfează de a fi ajuns în posesiunea unei constituțiuni liberale, care-i garantează independența de stat. Naționalitățile din Ungaria, anume *Români, Slovaci și Sârbi*, au așteptat dela era constituțională inaugurată înainte cu trei-zeci de ani, cu totul altceva, decât ce a urmat mai târziu, și au așteptat anume cu tot dreptul, căci din partea bărbatilor de stat, hotărâtori în Ungaria, s'au făcut promisiuni, că naționalităților li-se vor da toate concesiunile posibile, câte numai sunt compatibile cu unitatea statului ungar.

Prima mare desiluzie a fost crearea legii de naționalități din anul 1868, care s'a pus cu totul pe alte principii decât proiectul prezentat de *Români și Sârbi*, cari se aflau încă în dieta ungară, și care conservând integritatea statului ungar ținea seamă de relațiunile etnice și de dezvoltarea istorică a Ungariei și avea se facă cu puțință dezvoltarea etnică și culturală a naționalităților în interesul unei vieți de stat sănătoase. Dar' și puțințele concesiuni făcute prin legea despre egala îndreptățire a naționalităților aveau se rămână nerealisate și întreagă această lege avea se rămână literă moartă.

Nu există în legea de naționalități nici un singur paragraf, care să nu fi fost călcat de puterea statului și de autorități, un lucru acesta pe care *Români și Sârbi*, cât timp au mai putut ajunge în dieta ungară, l-au dovedit până la evidență. Decât că adevăratele, ce acești deputați le spuneau în parlament, trebuiau să devină, încetul cu încetul, incomoade pentru neamul stăpânitor.

Parlamentul ungar avea să reprezente un întreg etnic, avea să fie reprezentanța unui stat național, și astfel nu se mai putea, ca în dieta ungară să mai fie aleși și deputați de ai naționalităților, și puterea de stat s'a îngrijit din destul cu mijloacele sale de forță, ca să împedecă aceasta.

Cele 3 milioane de Slovaci din nordul Ungariei încă mult mai curând n'au putut ajunge, ca să aleagă măcar un singur deputat în dieta ungară, și puținii deputați *Români și Sârbi*, n'au mai putut intra pe lângă marea violențare a alegătorilor, în dietă. Astfel de present cele 10

Protest.

Die Zustände in Ungarn, geschaffen durch die Ausbeutung der Staatsgewalt zu Gunsten einer einzigen Rasse, haben einen solchen Grad der Unzufriedenheit und Erbitterung unter den nach Millionen zählenden Slaven und Rumänen erzeugt, dass es das *Executiv-Comité des Nationalitäten-Congresses* vom Jahre 1895 für seine Pflicht gegenüber dem Vaterlande und dem Throne erachtet, auf diese mit dem Staatswole unvereinbaren Zustände die Aufmerksamkeit der massgebenden Kreise zu lenken, sowie gegenüber der mit jedem Tage mehr zunehmenden Vergewaltigung, Verwahrung einzulegen.

Bei der kritischen Lage unserer Monarchie, möchte man von mancher Seite, auf die angeblich consolidirten Zustände Ungarns hinweisen. Es ist dies ein grosser Irrthum. Wenn in der zweiten Hälfte der Monarchie der Widerstreit zwischen Slaven und Deutschen zum Ausbruche gekommen ist, so ist dort die Staatsgewalt bemüht die Gegensätze auszugleichen und den Widerstreit zu schlichten. In Ungarn ist der Widerstreit zwischen dem mit der Staatsgewalt ausgerüsteten, in der Minderheit befindlichen herrschenden Stamme und den in der Mehrheit befindlichen, aber der Willkühr der Staatsgewalt ausgesetzten Nationalitäten — ein *latenter*, denn die Staatsgewalt unterdrückt mit brutaler Macht auch die mindesten, im Rahmen der Constitution sich bewegenden Regungen der Nationalitäten, so dass von der grossen Unzufriedenheit und Erbitterung der Nationalitäten in Ungarn nur wenige Erscheinungen an die Oberfläche gelangen können und diese Unzufriedenheit, diese Erbitterung gleicht dem unter der Asche glimmenden Feuer — welcher Zustand bei weitem schlechter ist, als jener in der anderen Hälfte der Monarchie, wo der Widerstreit an die Oberfläche gelangt. In Ungarn ist die Staatsgewalt nicht im mindesten bemüht die Gegensätze auszugleichen und den Widerstreit zu schlichten, im Gegentheil schafft sie neue und neue, Conflicte mit den Nationalitäten, wie dies auch der neueste Gesetzentwurf mit der Magyarisirung der Ortsnamen beweist.

Es sind dreissig Jahre vorüber seit dem sich Ungarn brüsten in den Besitz einer freiheitlichen, die staatliche Selbstständigkeit Ungarns garantirenden Constitution gelangt zu sein. Die Nationalitäten Ungarns, namentlich die Rumänen, Slovaken und Serben haben von der vor 30 Jahren eingetretenen constitutionellen Ara etwas ganz anderes erhofft, als was später eingetreten ist und zwar mit Recht erhofft, denn es wurden von den massgebenden ungarischen Staatsmännern Versprechungen gemacht, dass man den Nationalitäten alle möglichen Concessionen machen werde, welche nur mit der Einheit des ungarischen Staates vereinbar sind. Die erste grosse Enttäuschung war die Schaffung des Nationalitäten-Gesetzes vom Jahre 1868, welches auf ganz andere Principien gestellt wurde, als der von den noch im ungarischen Reichstage befindlichen Rumänen und Serben vorgeschlagene Nationalitäten-Gesetzentwurf, welcher letzterer mit Wahrung der Einheit des ungarischen Staates, den ethnischen Verhältnissen und der historischen Entwicklung Ungarns Rechnung trug und damit die ethnische und culturelle Entwicklung der Nationalitäten im Interesse eines gesunden Staatslebens ermöglichen sollte. Aber selbst die wenigen Concessionen, welche durch das geschaffene Nationalitäten-Gesetz vom J. 1868 den Nationalitäten gemacht wurden, sollten unausgeführt und das ganze Nationalitäten-Gesetz ein todter Buchstabe bleiben. Es gibt keinen einzigen Paragraphen des Nationalitäten-Gesetzes, welcher durch die Staatsgewalt und die betreffenden Behörden nicht verletzt worden wäre, wie dies die Rumänen und Serben, so lange sie noch in den ungarischen Reichstag gelangen konnten, haarklein bewiesen haben. Aber die Wahrheiten, welche diese Abgeordneten im Reichstage sagten, mussten nach und nach für den herrschenden Stamm unbequem werden. Das ungarische Parlament sollte ein ethnisches Ganzes darstellen, sollte die Vertretung eines *Nationalstaates* sein, und da war es weiter unvereinbar, dass Nationalitätenabgeordnete in den ungarischen Reichstag gewählt werden, und die Staatsgewalt sorgte auch genügend, dies mit ihren Machtmitteln zu verhindern. Die drei Millionen Slovaken Nord-Ungarns konnten es noch viel früher nicht dazu bringen, auch nur einen einzigen Abgeordneten in den ungarischen Reichstag zu wählen, und die wenigen Abgeordneten der Rumänen und Serben konnten bei der Vergewaltigung der Wähler nicht mehr in den Reichstag

gelangen, so dass gegenwärtig die 10 Millionen Nicht-magyaren keinen einzigen Vertreter im ungarischen Reichstage haben. Man täusche aber die Aussenwelt nicht damit, dass die Wahlbezirke der Nationalitäten doch auch durch Connationale der Slovaken, Serben und Rumänen vertreten sind. Diese wenigen Vertreter sind bekannte Renegaten, welche sich mit dem herrschenden Stamme identificiren und für das gewalthätige Vorgehen gegen die Nationalitäten behilflich sind. Wenn dies schon unnatürliche Verhältnisse sind, so werden dieselben dadurch noch in's ungläubliche gesteigert, dass sich die Regierungspartei gerade aus den Wahlbezirken der Nationalitäten rekrutirt, wogegen die echt magyarischen Wahlbezirke grösstentheils Oppositionale wählen. Es sind dies Verhältnisse, welche ihresgleichen in Europa nicht haben und der ungarische Parlamentarismus ist eine Unwahrheit, geradezu eine Fratze des Parlamentarismus, denn es gibt kein Beispiel im parlamentarischen Leben Europas, dass die Mehrheit der Bevölkerung eines Landes, wie es die Nationalitäten Ungarns sind, die 10 Millionen zählen, von der Vertretung im Parlamente ausgeschlossen wäre.

Wenn aber die Nationalitäten vom politischen Leben Ungarns ausgeschlossen sind, sowohl im Parlamente, als auch in den Municipien, und sogar auch in den Gemeinden, so hätte man doch meinen sollen, dass man ihnen keine Hindernisse stellen werde für ihre culturelle Entwicklung. Vor dreissig Jahren haben die vornehmsten Staatsmänner Ungarns die bindendsten Erklärungen gemacht, dass die Nationalitäten ihre nationale Ausbildung werden haben können von der Volksschule angefangen bis zur Universität, und dass der Staat für diese nationale Bildung verhältnissmässig aus Staatsmitteln beitragen werde. Indessen ist dieses Versprechen trotz des durch den herrschenden Stamm einseitig geschaffenen Nationalitätengesetzes nicht nur nicht eingelöst worden, sondern beengt und vernichtet der Staat auch jene Schulen und andere Culturinstitute, welche sich die Nationalitäten aus eigenen Mitteln geschaffen haben. Die slovakischen Gymnasien, die slovakische „Matica“, wurden gewaltsam vernichtet und ihr Vermögen eingezogen. Die confessionellen Schulen in der bestandenen Militärgrenze, welche ein Hort der Nationalitäten waren, wurden in comunale, staatliche Schulen umgewandelt.

Die noch bestehenden confessionellen Schulen bei den Rumänen und Serben werden durch die willkürlichen Massregeln des staatlichen Schulinspectors im höchsten Grade beengt, und ihr Schicksal hängt davon ab, ob sie sich den Magyarisirungsbestrebungen fügen, oder nicht? In einer Stadt Süd-Ungarns wurde den Serben verwehrt, mit eigenem Gelde einen Platz zu kaufen für den Neubau ihres confessionellen Gymnasiums.

Unter andern haben die Rumänen aus Arad und Lugos die nothwendigen Fonds zur Gründung von Gymnasien aufgebracht und um die Erlaubniss Gymnasien zu errichten bei der Regierung angesucht, die Erlaubniss aber nicht erlangt. Die Slovaken wollten ein interkonfessionelles Gymnasium ins Leben rufen, die Sammlung der nothwendigen Gelder wurde ihnen jedoch nicht bewilligt und zwar mit der Motivirung, dass am slovakischen Teritorium Mittelschulen in genügender Anzahl vorhanden sind. — Dies Letztere ist zwar richtig, nur wird in keinem einzigen dieser vorhandenen Gymnasien die slovakische Sprache auch nur als Lehrgegenstand obligatorisch vorgetragen.

Nicht besser steht es mit den confessionellen Verhältnissen der Nationalitäten. Im Norden Ungarns werden die lutherischen Convente der Slowaken willkürlich aufgelöst, und die weltlichen Vorsteher ihres Amtes entsetzt, ja es wurde sogar ein canonesisches »Verbrechen« geschaffen gegen die lutherischen Slowaken. Bei den Rumänen und Serben ist ihre Hierarchie der Beeinflussung der Staatsregierung im höchsten Grade ausgesetzt. Seit dem es möglich war, dass man einen serbischen Patriarchen willkürlich pensionirt hat, ist die serbische Hierarchie dem unbeschränkten Einflusse der ungarischen Regierung ausgesetzt und die Regelung der serbischen Kirchenautonomie ist aus diesem Grunde fast unmöglich, denn der Widerstreit zwischen der der ungarischen Regierung unbedingt ergebenden serbischen Hierarchie und dem serbischen National-Kirchencongresse, ist nicht auszugleichen.

milioane de Nemaghiari nu au nici un singur reprezentant în dieta Ungariei. Dar' nime se nu amăgească lumea străină cu vorba, că cercurile electorale ale *naționalităților* totuși ar fi reprezentate prin conaționali de ai lor, Slovaci, Sârbi și Români. *Acești puțini „reprezentanți“ sânt renegați cunoscuți*, cari se identifică cu rassa dominantă și sânt de ajutor în procedura violentă contra naționalităților.

Dacă aceste împrejurări sânt și de altfel nefirești, aceasta se mai mărește până la necrezut prin faptul, că partida guvernului se recrutează tocmai din cercurile electorale ale naționalităților, pe când cercurile veritabil maghiare aleg mai ales opoziționali.

Sânt fără păreche în Europa aceste împrejurări și parlamentarismul ungar este un neadever, ba chiar caricatura parlamentarismului, pentru-că nu există exemplu în viața parlamentară a Europei, ca majoritatea populațiunii dintr'o țeară, cum sânt naționalitățile din Ungaria cari numără 10 milioane să fie exchise din reprezentanța în parlament.

Dacă însă naționalitățile sânt exchise dela viața politică a Ungariei atât în parlament, cât și în municipii, ba chiar și în comune, ar crede omul, că cel puțin nu li-se vor pune pedeci în dezvoltarea lor culturală.

Înainte cu 30 ani cei mai eminenți bărbăți de stat ai Ungariei au făcut cele mai categorice declarațiuni, că naționalitățile își vor pute ave educațiunea lor națională începând dela școala populară până la universitate, și că statul va contribui și el din mijloacele sale la creșterea aceasta națională.

Într'aceea nu numai că această promisiune nu s'a ținut în ciuda legii de naționalități, creată unilateral numai de rassa domnitoare, ci *statul prigonește și nimicește și acele școli și institute culturale pe care naționalitățile și-le-au creat din propriile lor mijloace*.

Gimnasiile slovacești, „Matica“ Slovacilor, au fost nimicite cu forța și averea lor confiscată. Școlile confessionale din fosta graniță militară, cari erau un scut al naționalităților, au fost prefăcute în școli comunale ori de stat.

Școlile confessionale, ce mai există la Sârbi și Români, sânt strimtorate în cea mai mare măsură de inspectorul școlar de stat, prin mersuri orbitrare, și soartea lor atîrnă numai dela aceea, că se acomodează, ori nu, tendențelor de maghiarisare?

Într'un oraș din sudul Ungariei Sârbi au fost oprîți a cumpăra cu banii lor un loc pentru edificarea unui gimnasiu confesional.

Între alții Români din Arad și Lugoj au adunat fondurile de lipsă pentru întemeierea de gimnasii proprii și au cerut permisiunea guvernului, dar' nu li-s'a dat.

Slovaci au voit să înființeze un gimnasiu interconfesional, dar' nu li-s'a incuviințat colectarea banilor de lipsă pe motivul, că pe teritorul Slovacilor sânt școli medii în număr îndestulător. Aceasta e adevărat, numai cât în nici unul din aceste gimnasii limba slovacească nu se propune nici măcar ca obiect de studiu obligator.

Nu stau mai bine nici *relațiunile confessionale* ale naționalităților. În nordul Ungariei conventele luterane ale Slovacilor se disolvă cu forța în mod volnic, și presidentii mireni sânt depuși din postul lor, ba s'a creat și o „crimă“ canonică în contra Slovacilor.

La Români și Sârbi ierarchia este expusă în gradul suprem influențării din partea guvernului. De când s'a făcut cu puțință, ca să pensioneze în mod volnic pe un patriarh sêrbesc, ierarchia sêrbescă este expusă unei influențe nemărginite a guvernului unguresc și de aceea regularea autonomiei bisericei sêrbesti e aproape imposibilă, pentru-că conflictul ce există între ierarchia absolut devotată guvernului maghiar și între congresul național-bisericesc al Sêrbilor nu se poate complana.

Crearea acestor legi n'a fost de lipsă în Ungaria și s'a făcut din motive cu totul altele decât în apusul Europei.

Acest amestec în afacerile confesionale din Ungaria a luat proporții mai mari cu crearea așa numitelor legi politice-bisericești.

În Ungaria ca și în întreg Orientul confesiunea este legată, mai mult sau mai puțin, cu naționalitatea. O slăbire a confesiunii, un atac al statului asupra ei, este totodată și un atac la naționalitate. Dar tocmai de aceea au introdus legile politice-bisericești, ca naționalitățile să fie slăbite.

Continuând pe această cale puterea de stat din Ungaria, a ajuns la un punct, de cetează a nimici totul, ce ar pute să amintească, că în Ungaria, afară de rassa stăpânitoare, mai există și alte popoare. Parlamentul ungar, atât camera seniorilor, cât și a deputaților a primit cu promptitudine proiectul de lege al guvernului despre maghiarisarea numelor de comune.

Aceasta e un nou atentat asupra celor 10 milioane de Nemaghiari din Ungaria; e un nou atentat asupra legii de naționalități, asupra egalei îndreptățiri a tuturor naționalităților.

Numele de comune, așa cum le cunoaștem din pruncie, în limba maternă, ne sânt dragi și scumpe. De numele național al localităților se leagă atâtea amintiri istorice, cari constituie o parte a istoriei fiecărei naționalități. Cele mai multe numiri de localități aparțin totodată la comoara limbii singuraticelor popoare, constituie o parte integrantă a aceleia, de aceea acest proiect e totodată și un atentat la comoara limbii singuraticelor popoare nemaghiare.

În contra acestui atentat se ridică sentimentul intim al tuturor Nemaghiarilor.

Mormintele antecesorilor lor, osemintele iubiților lor au să zacă într'un loc, al cărui nume a devenit pentru ei o coajă goală.

Dela un capăt până la celalalt al Ungariei a făcut proiectul primit de parlamentul unghuresc cea mai penibilă impresiune și a provocat cea mai exacerbată amărăciune la 10 milioane de Nemaghiari.

Românii, Sârbii și Slovaci au voit să țină adunări, pentru a protesta sârbătorește contra noului atentat la naționalitatea lor. Pentru naționalități însă nu mai există în Ungaria drept de intrunire. Toate meetingurile anunțate conform legii au fost oprite.

Și modul cum s'a făcut aceasta e incuificabil. Adunările proiectate au fost oprite cu provocare la aceea, că Slovaci, Români și Sârbii ca atare nu pot să se adune, pentru-că o atare adunare ar fi contra unității națiunii unghare.

De 30 de ani au avut naționalitățile din Ungaria de a suferi câte ceva, dar' ca puterea de stat a Ungariei să ceteze a nega îndreptățirea de existență a naționalităților, și aceasta cu provocare la legea de naționalități, așa ceva nu s'a mai întâmplat.

Adecă Slovaci, Români, Sârbii nu au drept să se întrunească ca atari, pentru-că ei numai ca membri ai națiunii unghare au drept de existență. În felul acesta vor se pune în local națiunii unghare politice pe Maghiari, ca națiune genetică, și să declare aceste două concepte de identice. Aceasta e chiar ne mai auzit, pentru-că dacă națiunea politică are să însemne apartinerea la stat, aceasta nu e a se confunda cu națiunea genetică, și e un adevărat atentat contra popoarelor Ungariei, dacă ele sânt silite să aparțină toate la națiunea genetică maghiară, la rassa domnitoare.

Cât de profund penibil a impresionat noul proiect de lege despre maghiarisarea numelor de localități nu numai la Slovaci, Români și Sârbii, ci și la circumspecții Sași, cari n'au participat la congre-

Dieser Eingriff in die confesionellen Verhältnisse Ungarns hat einen grösseren Massstab angenommen mit der Schaffung der sogenannten kirchenpolitischen Gesetze. Die Schaffung dieser Gesetze war kein Bedürfnis für Ungarn, und ist aus ganz anderen Gründen geschehen, als im Westen Europa's. In Ungarn wie im ganzen Osten Europas ist die Confession mehr oder minder mit der Nationalität verbunden. Eine Schwächung der Confession, ein Angriff des Staates auf dieselbe, ist zugleich ein Angriff auf die Nationalität. Aber gerade deshalb hat man die politisch-kirchlichen Gesetze eingeführt, damit die Nationalitäten geschwächt werden.

Auf dieser Bahn fortfahrend, ist die Staatsgewalt in Ungarn auf einen Punkt angelangt, wo sie sich anschießt Alles zu vernichten, was daran erinnern könnte, dass es in Ungarn ausser dem herrschenden Stamme noch andere Völker gebe. Das ungarische Parlament, sowohl das Abgeordneten- als das Magnaten-Haus, hat mit Bereitwilligkeit den Gesetzentwurf der Regierung über die Magyarisirung der Ortsnamen angenommen. Es ist dies ein weiteres Attentat auf die 10 Millionen Nichtmagyaren Ungarns.

Es ist dies ein neues Attentat auf das Nationalitätengesetz, auf die Gleichberechtigung aller Nationalitäten des Landes.

Die Ortsnamen, wie man sie in seiner Muttersprache seit seiner Kindheit kennt, sind jedermann lieb und teuer. Es knüpfen sich an die nationale Benennung der Ortsnamen so viele historische Erinnerungen, die einen Theil der Geschichte der einzelnen Nationalitäten ausmachen. Die meisten Ortsnamen gehören zugleich in den Sprachenschatz der einzelnen Völker, bilden sozusagen einen integrierenden Theil desselben, es ist daher dieser Entwurf zugleich ein Attentat auf den Sprachenschatz der einzelnen nichtmagyarischen Völker. — Es bäumt sich gegen dieses Attentat das innerste Gefühl aller Nichtmagyaren. Die Gräber ihrer Vorfahren, die Gebeine ihrer Lieben sollten an einem Orte liegen, dessen Name ein leerer Schall für sie geworden ist.

Von einem Ende Ungarns zum anderen hat der im ungarischen Parlamente angenommene Gesetzentwurf über die Magyarisirung der Ortsnamen den peinlichsten Eindruck gemacht und die höchste Erbitterung bei den 10 Millionen Nichtmagyaren hervorgerufen.

Die Rumänen, die Slovaken, die Serben, wollten Versammlungen halten, um gegen das neueste Attentat auf ihre Nationalität feierlichst zu protestiren. Aber für die Nationalitäten gibt es kein Versammlungsrecht in Ungarn. Die gesetzmässig angemeldeten, sämtlichen Meetings wurden verboten.

Und die Art und Weise, wie dies geschehen, ist etwas, was sich gar nicht qualificiren lässt. Die geplanten Versammlungen wurden verboten mit Hinweis darauf, dass sich die Slovaken, die Rumänen, die Serben, als solche nicht versammeln dürfen, weil eine ähnliche Versammlung gegen die Einheit der ungarischen Nation verstossen würde. Seit dreissig Jahren haben die Nationalitäten Ungarns so manches zu erdulden gehabt, aber dass sich die Staatsgewalt Ungarns herausnimmt, die Existenzberechtigung der Nationalitäten auf Grund des Nationalitätengesetzes und mit Berufung auf dasselbe zu leugnen, das ist bisher nicht vorgekommen. Also die Slovaken, die Rumänen, die Serben dürfen sich als solche nicht versammeln, weil sie nur als Mitglieder der ungarischen Nation eine Existenzberechtigung haben! Auf diese Art will man anstatt der politischen ungarischen Nation die Magyaren als genetische Nationen unterscheiden, diese zwei Begriffe für identisch erklären. Dies ist geradezu unerhört; denn wenn die politische Nation die Staatsangehörigkeit bedeuten soll, so kann das doch nicht verwechselt werden mit der genetischen Nation, und es ist ein wahrhaftes Attentat gegen die Völker Ungarns, wenn sie Alle gezwungen werden sollen, der magyarischen gene-

sul naționalităților din 1895, — se vede din împrejurarea, că Sași au dat deputaților lor din dieta ungară îndrumarea să ese din partida guvernului.

Dar' nu vor mai pute amăgi străinătatea asupra întâmplărilor din Ungaria. Inzădar se vor mai provoca la aceea, că mișcarea naționalităților ar fi opera siguraticilor agitatori.

Aceasta este un mijloc de scăpare ordinar pentru a masea domnia volniciei.

Conducătorii Slovaciilor, Sârbilor și Românilor, departe de a cultiva nemulțumirea, se ostenească tocmai întru a potoli nemulțumirea și amărăciunea ce crește cu fiecare zi la conaționalii lor.

Factorii conducători din Ungaria, au făcut din chestiunea naționalităților chestiune de putere, desconsiderând interesele statului ungar, ca și interesele de putere mare ale monarhiei.

Evident, că cât timp puterea de stat în Ungaria tinde la nimicirea națională a Românilor și Sârbilor nu se poate cugeta la o relațiune de vecinătate amicală cu România și Serbia.

Să fim cruțați de imputarea, că am urmări tendențe centrifugale. Fidelitatea și devotamentul nostru către tron și patrie nu pot fi trase la îndoială. Într'o țeară mulțumită nu pot urma tendențe centrifugale, cum nu există de acestea în libera Helveție.

Cu deplină loialitate către tron și patrie, trebuie să ridicăm solemn protest contra tuturor violențelor de până acum a majorității popoarelor din Ungaria.

Protestăm în contra tendenței puterii de stat de a crea din Ungaria, în contrast cu istoria și relațiile ei etnice, un stat național omogen, ceea-ce contrazice și legii de naționalități, făcută singur de Maghiari, și care recunoaște singuraticile naționalități ale Ungariei.

Protestăm contra încercării de a nega dreptul de existență pe temeiul legii despre egala îndreptățire.

Protestăm special contra nouelor acte ale guvernului și parlamentului ungar. Protestăm contra proiectului de lege despre maghiarisarea numelor de localități, primit de parlament. Protestăm contra actelor de volnicie ale guvernului, ca noi să nu ne putem întruni ca Slovaci, Sârbii și Români, și protestăm că ni-au oprit în mod ilegal adunările înștiințate în mod legal.

Fiindcă sântem eschiși din parlament și sântem oprți a ne întruni și a ne ridica vocea contra violențelor conaționalilor noștri, aducem acest protest al nostru la cunoștința lumii pe calea publicității și declarăm sârbătorește, că Români, Sârbii și Slovaci nu vor înceta a lupta neînfricați pentru drepturile lor naționale, pentru egala lor îndreptățire, până-ce vor ajunge la țintă, pentru-că aceste drepturi pot fi pe un timp denegate ori încălcate cu forța, ele însă sânt și rămân imprescriptibile.

Budapesta, la 10 Ianuarie 1898.

Comitetul executiv al Congresului naționalităților, ținut la 1895.

tischen Nation, dem herrschenden Stamme, angehören zu müssen.

Wie tief peinlich der neueste Gesetzentwurf über die Magyarisirung der Ortsnamen, nicht nur bei den Slovaken, Rumänen und Serben, sondern auch bei den umsichtigen Sachsen war, welche sich an dem Nationalitäten-Congress vom Jahre 1895 nicht beteiligt haben, — beweist am besten der Umstand, dass die Sachsen ihren Abgeordneten am ungarischen Reichstage die Weisung erteilt haben, aus der Regierungspartei auszutreten. Es ist dies sehr bezeichnend.

Man wird wol über die Vorgänge in Ungarn das Ausland nicht täuschen können. Man wird sich umsonst darauf berufen, dass die Nationalitätenbewegung in Ungarn das Werk einzelner Agitatoren sei. Es ist dies das gewöhnliche Auskunftsmittel für die Maskirung jeder Willkürherrschaft. Die Führer der Slovaken, Rumänen und Serben, weit davon die Unzufriedenheit zu schüren, sind bemüht bei ihren Connationalen die immer mehr zunehmende nationale Unzufriedenheit und Erbitterung zu dämpfen.

Die leitenden Factoren in Ungarn haben aus der Nationalitätenfrage eine Machtfrage gemacht, wobei sie die Interessen des ungarischen Staates wie auch die Interessen der Monarchie als Grossmacht ausser Acht liessen. Es ist einleuchtend, dass solange die Staatsgewalt in Ungarn auf die nationale Vernichtung der Rumänen und Serben ausgeht, auf ein freundschaftliches Verhältniss zu Rumänien und Serbien nicht zu denken ist.

Man möge uns den Vorwurf ersparen, dass wir centrifugale Tendenzen verfolgen. Unsere Treue und Ergebenheit für Thron und Vaterland kann keinem Zweifel unterliegen. In einem zufriedenen Ungarn kann es centrifugale Tendenzen nicht geben, so wenig solche in der freien Schweiz vorhanden sind.

Mit voller Loialität gegenüber dem Throne und dem Vaterlande, müssen wir feierlichst Verwahrung einlegen gegen die bisherige Vergewaltigung der Mehrheit der Völker Ungarns. Wir legen Verwahrung ein gegen die Tendenz der Staatsgewalt, aus Ungarn im Gegensatz zu seiner Geschichte, zu seinen ethnischen Verhältnissen, einen homogenen Nationalstaat zu schaffen, was auch dem durch die Magyaren allein geschaffenen Nationalitätengesetze widerspricht, welches die einzelnen Nationalitäten Ungarns anerkennt. Wir legen Verwahrung ein dagegen, dass man unsere Existenzberechtigung auf Grund des Gleichberechtigungsgesetzes zu leugnen versucht. Insbesondere legen wir Verwahrung ein gegen die neuesten Acte der ungarischen Regierung und des ungarischen Parlamentes. Wir legen Verwahrung ein gegen den vom Parlamente angenommenen Gesetzentwurf über die Magyarisirung der Ortsnamen, wir legen Verwahrung ein gegen die Willküracte der Regierung, dass wir uns als Slovaken, Rumänen und Serben nicht versammeln dürfen, wir legen Verwahrung ein dagegen, dass man unsere gesetzmässig angemeldeten Versammlungen gesetzwidrig verboten hat.

Da wir aus dem Parlamente ausgeschlossen sind und es uns verwehrt ist, uns zu versammeln, und unsere Stimme als constitutionelle Bürger unseres Vaterlandes gegen die Vergewaltigung unserer Connationalen zu erheben, so bringen wir diesen unseren Protest zur Kenntniss der ganzen Welt im Wege der Oeffentlichkeit und erklären feierlichst, dass die Rumänen, Serben und Slovaken für ihre nationalen Rechte, für ihre Gleichberechtigung so lange nicht aufhören werden unerschrocken zu kämpfen bis sie ihr Ziel erreichen, denn diese Rechte können durch Gewalt zeitweise vorenthalten und unterdrückt werden, aber nie verjähren.

Budapest, den 10-ten Jänner 1898,

Das Executiv-Comité des Nationalitäten-Congresses vom Jahre 1895.

Sibiu, 14 Ianuarie n.

Protestul ce publicăm în fruntea ziarului ni-s'a trimis din partea comitetului executiv al congresului naționalităților. Acest protest va apăre deodată și în celelalte ziare ale naționalităților aliate.

„Nemezis“ este titlul unei broșuri, ce a apărut în limba maghiară la T.-Sv.-Martin, ca un memento adresat factorilor hotărâtori ai politicii ungharești. Autorul (nu subscrie se vede, că e un frunțas Slovac. Se ocupă de actuala situație politică în Austria și Ungaria, și face atenție pe politicienii maghiari, că dacă vor continua tot așa și va ajunge, — fiindcă trebuie să-i ajungă — Nemezis!

Ungaria ferbe. Leipziger N. Nachrichten publică un interesant articol sub titlul Es gährt in Ungarn. La un raport din Ardeal despre mișcările contra maghiarisării redacțiunea face un scurt dar' cuprinzător comentariu, în care zice că Maghiarii sânt element cu totul izolat în Europa, și că numai tripla-alianță, în special Germania îi sprijinește. Dar' nu sânt vrednici de acest sprijin, pentru-că ei maltratează naționalitățile, chiar și pe Germanii din Ungaria.

Lumea începe a-i cunoaște pe Unguri.

Opera lui Jesszenszky. Jesszenszky, cavalerul „Coroanei României“, vrea să dovedească zi de zi, că își continuă vechea meserie, și că funcționează și acum cabinetul negru în Ungaria.

Mai multe ziare ungharești, între cari Egyetértés și Bud. Hirnap, publică în numărul de ieri (13) protestul naționalităților, fără să spună cum au ajuns la posesiunea lui. Acest protest însă nu e veritabilul protest, lansat de comitetul executiv al congresului naționalităților, din ședința sa dela 10 Ian., ci este numai proiectul prezentat în acea ședință. Acel proiect s'a fost trimis câteva zile înainte tuturor membrilor comitetului prin poștă, în plic închis. Și proiectul acesta, în care comitetul naționalităților a făcut mai multe schimbări, omisiuni și adausuri, îl publică acum ziarele maghiare. Dovadă, că earășii s'au frânt scrisori și earășii a funcționat cabinetul negru. Rușine!

„Dreptatea“ a încetat cu numărul 284 de a mai apăre. Alkotmány de ieri spune din „cercuri bine informate“, că sistarea „Dreptății“ e numai pentru un scurt timp. Peste 2—3 luni va reapăre în — Lugoj.

„Dreptatea“ nu lasă a se întrevede acest lucru. În ultimul seu articol „La despărțire“, ea scrie:

„Exclamăm și noi în acest moment important pentru noi: s'a sistat „Dreptatea“, trăească principiile politice-naționale ale oame-

nilor ei, trăească programul nostru politic-național, organismul nostru național și solidaritatea tuturor Românilor în lupta națională, precum vor și trăi, căci existența morală a organismului nostru național nu depinde dela voia guvernului, programul nostru național-politic nu are nici o trebuință de aprobare sau neaprobare prin statute din partea guvernului, ear' solidaritatea noastră este o putere ce tronează și are să troneze exclusiv numai în ale noastre inimi, în voința noastră proprie, în conștiința noastră națională și de cetățeni îndreptățți a pretinde egalitate politică și de drept în acest stat — nu de a cerși grația sau milostenia dela oameni asemenea altora, dar' lipsiți cu desăvârșire de aceste însușiri.“

Disolvarea reprezentanței din Fiume. Mercuri s'a continuat ședința reprezentanței, după-ce guvernul substituit a primit îndrumările de lipsă dela guvern. Gaál Tibor redeschizând ședința, spune că a primit îndrumare referitoare la declarația condiționată a lui Dr. Mayländer, și având în vedere că condițiunea e neacceptabilă, fiindcă e imposibilă, provoacă reprezentanța să aleagă din nou primar.

Dr. Mayländer e ales din nou cu 43 voturi, contra 2 ale lui Dr. Vio, 9 bile au fost albe.

Președintele Gaál tureabă pe Mayländer, dacă rămâne pe lângă declarația de mai înainte. Mayländer mulțumește pentru încrederea arătată a trois-oară și declară, că dacă

ar fi ales de 20 de ori, nici atunci n'ar pute răspunde altcum. Totodată declară, că alegerea sa nu e provocare față de guvern și națiunea maghiară, ci e apărarea firească a drepturilor și privilegiilor fumanne.

Gaál replică: având în vedere că reprezentanța prin alegerea din nou a lui Dr. Mayländer a dovedit o astfel de ținută, care e renităată față de guvernul constituțional, în numele guvernului Maj. Sale disolvă reprezentanța.

Totodată monitorul oficial a publicat ordonanța ministrului-prezident referitoare la introducerea comitetului administrativ. Ordonanța confiscă o mare parte din drepturile fumanilor.

Congresul naționalităților.

Primim următorul comunicat: „Comitetul executiv al congresului naționalităților din anul 1895 a hotărât în ședința sa ținută în Budapesta la 10 Ianuarie 1898 a convoca congresul naționalităților pe sfârșitul lui Maiu a. c. în Budapesta. Chemarea principală a congresului va fi de a trimite la Maiestatea Sa prin o deputațiune din sinul seu un memorandum al Românilor, Sârbilor și Slovacilor aliați.“

CRONICĂ

Sibiu, 14 Ian. n. 1898.

Românii decorați. Monitorul oficial al armatei comune publică următorul comunicat: Maiestatea Sa imp. și reg., drept recunoștință pentru deosebitele și extraordinarele prestațiuni cu ocazia înundațiilor din anul 1897, s'a îndurat prea grațios a conferi sublocotenentului Ermil Cosmuța născut în Sibiu, din batalionul de pionieri nr. 12, crucea pentru merite militare; sublocotenentului Maximilian Bulla din batalionul de pionieri nr. 12, crucea de aur pentru merite; sergent-majorului Bucur Drăghicioiu și sergentului Basiliu Boțeriu tot dela pionieri crucea de argint cu ooroane pentru merite.

Reuniuni de estire. Primim următorul avis: Cei-ce doresc înaintarea poporului prin înșințarea de „reuniuni de estire“ să se adreseze la subsemnatul comitet și vor primi toate documentele și îndrumările de lipsă în acest scop pentru decopiere și un exemplar de statute tipărit, trimițând înainte în epistolă închisă 30 cr. în marce postale și obligându-se a le retrimite recomandat după cel mult 7 zile dela primire. E destul a ști serie și ceti pentru a pute înființa o reuniune.

Comitetul Reuniunii de estire și cântări în Zagura, p. u. Magy.-Nemegye (B.-Nassod m.).

Hymen Demetriu Boariu, teolog absolut și Silvia Gerasim anunță sârbarea cununiei lor, ce se va celebra Duminecă, în 23 Ianuarie st. n. a. c. la 3 ore p. m. în biserica gr. cat. din Petrilca română.

— Di George Bobeș, profesor la Buzău, anunță cănuia d-sale cu genita d soară Adela Filibitu din Ghidigeni (România).

Maiestatea Sa la balul Vienei. Din Viena se vestește, că primarul orașului Dr. Lueger a fost primit în audiență la Maiestatea Sa, rugându-l să participe la balul, ce se va da în 5 Februarie n. din partea orașului. Monarhul a promis, că va participa.

Budapesta în — Austria! Sînt tare cătrăniți universitarii unguri din Budapesta. Colegii lor din Paris, ori de câte-ori au să le comunice ceva, adresează scrisorile: „Budapest Autriche”, adică Budapesta, în Austria. Și asta-i scoate din țîtini pe Ungurii Cam? — Măndra capitală a jidovismului se fie în Austria, acolo unde străluc *Lueger*?! Aste nu se poate. Colegii din Paris trebuie... luminați. Și 'mi-s-au pus Ungurii să-i lumineze pe Parisieni. Renegatul president al „Egyetemi-Kör-ului”, *Vári* (până deunăzile *Ortmann*...) a scris universitarilor din Paris, că Budapesta nu-i în Austria, ci în... Ungaria. Și voinicosii Unguri așteaptă acum curioși răspunsul Parisienilor!...

Visită împărătească. Zarele engleze anunță, că regina *Victoria*, care de reprezent petrece la Riviera, va visita în primăvară părechea imperială germană la *Berlin*.

Carmen Sylva și caritatea publică. Săptămăna trecută societatea de caritate „*Leagănu*” din București s'a inaugurat în prezența și sub auspiciile Maiestății Sale Reginei și a Inalt Prea Sfinției Sale Metropolitanului-Primate. Regina a apărut însoțită de d-na Zoe Bengescu, damă de onoare. Maiestatea Sa a fost primită de Intregul comitet de doamne al societății în frunte cu d-șoara presidentă Elena Turnescu, care a oferit Maiestății Sale un prela frumos buchet, de d-na Zoe Sturdza, de d-na Sihleanu, de dl ministru al cultelor și instrucțiunii publice, de d-nii Dri Centacuzino și Thomescu etc. Immediat Inalt Prea Sfinția Sa Metropolitan-Primate, înconjurat de cler, a făcut rugăciunile obișnuite la acemenea ocazii; apoi, după terminarea lor, a exprimat Maiestății Sale, în câteva cuvinte binevoitoare, vii și respectuoase mulțumiri pentru protecțiunea ce a binevoit a acorda unei atât de binefăcătoare instituțiuni și a dat instituțiunei binecuvîntarea sa arhiepiscopărească, arătându-i cel mai deplin succes și o continuă prosperitate. După aceea, d-na Dr. *Maria Outsarda Crătescu*, vicepresidenta societății, a făcut o expunere, din care rezultă că societatea „*Leagănu*” își propune creșterea copiilor orfanj până la vârsta de 3 ani. În 2 luni, publicul a răspuns la apelul doamnelor cu avînt și generositate, încât azi societatea „*Moterna*”, a cărei filială e „*Leagănu*”, se compune deja din 27 de membri fondatori cu subscripțiune dela 1000 lei în sus și din 125 membri aderenți cu cotizațiuni anuale de 1000 lei, de 500, de 300 de 200 de 100 și de 50 lei. Suma totală subscrisă de membri fondatori se ridică la 31000 lei. Venitul societății rezultând din cotizațiunile anuale se suie la 15.500. Din suma încasată de 20.300, s'au cheltuit 4300 lei pentru chiria și reparațiunea casei și pentru instalațiunea „*Leagănu*”; 14.000 s'au depus la Banca națională ear' 2000 lei în casă. M. Sa cu multă bunăvoiență a luat în brațe pe o copilă orfană ce l-s'a prezentat și a pus-o în leagăn, și apoi a pus în leagănu de alături pe copilul doicei ce trebuie să i alăpteze pe amîndoi. A vizitat după aceea cu mult interes mai toate încăperile, a examinat cu mare atențiune întreaga instalațiune a instituțiunii și a căutat a se informa de tot ce o privește, convorbind cu multă grațiositate cu mai toate damele societate prezente.

Vacanțele școlare. În scop ca vacanțele de Crăciun și Paști pentru școlarele medii să fie egale, ministrul ungar de culte și instrucțiune publică a dat o ordinațiune, de înțeles ca vacanțele de Crăciun să se înceapă cu 24 Dec. și să se sfîrșesc cu 2 Ianuarie, ear' cele de Paști cu Duminica Floriilor ținînd până a 3-a zi de Paști.

Imoralitatea în Budapesta. Alaltăieri s'a început la tribunalul din Budapesta procesul intertat unui inginer, *Gárdos Lejos*, bînuit, că „*și-a orădit soția*”. Sînt citiți mulțime de martori. Procesul va dura câteva zile. Caracteristic pentru păcătoasa imoralitate ce mereu cuprinde straturile inteligenței din Budapesta, e — că numitul inginer se bucura de vază în cercurile înalte ungarști și avea bună reputație.

Oraș ungaresc sub curatelă! Admirabilă administrațiune ungarescă, n'ai ce zice. Estă o mică dovadă: Vicepanul comitatului Strigoniu a primit dela ministrul ungaresc de interne ordin, ca în cas, dacă nu s'ar pute regula alfel finanțele orașului Strigoniu, în puterea §-lui 117 al legii comunale să dispună *punerea sub curatelă a acestui oraș!* Mai vreți alte dovezi?!

Neolog. *Ioan Muntean*, inginer de mine, în etate de 46 ani, după lugi și grele suferințe și-a dat nobilul seu suflet în mîniele Creatorului, în 9 Ianuarie st. n., la 10 ore a m. Acesta o aduc la cunoștința tuturor amicilor și cunoscuților, mai cu seamă celor din România funcționînd în București ca inginer de mine timp îndelungat. Bănățenii au perdat pe unul dintre cei mai valoroși Români. *Veg-Sân-Mihailu*, la 11 Ian. 1898. *I. P. Dajdea*.

Walsin-Eszterházy achitat. Senșionala sfacere, care luni de zile a ținut în cea mai febrilă agitație opinia publică franceză, dând nesfîrșit material ziarilor parisiene și străine, — s'a terminat. Și s'a terminat, se pare, pentru totdeauna. ținina și miste-

riosa campanie jidovească a prietenilor lui Dreyfus a suferit cea mai completă rușine: majorul *Walsin-Eszterházy*, cel atât de bînuit, a fost declarat nevinovat. Alaltăieri eesară tribunalul militar din Paris, după un scurt rechisitor al comisurului guvernial și după pledoarul apărătorului *Tessenas*, a achitat cu unanimitate pe *Eszterházy*, punându-l imediat pe picior liber. După aceasta toți membrii tribunalului au strîns prieteneste mîna meiorului, ear' presidentul l-a coudus de braț afară din sală. Publicul și special oficerii cari erau de față au făcut ovații entusiaste majorului achitat. Pe stradă vre-o două mii de oameni au repeșit ovațiile.

Pertractarea a fost secretă, în urmare detașii nu se pot da. Atât s'a aflat și se susține, că rolul de martor al colonelului *Picquart* a fost atât de trist, încât după toată probabilitatea tribunalul militar va vedea în curînd ca acusat pe acest colonel, care se zice a fi țesut întreaga mincinoasă campanie pentru salvarea lui *Dreyfus*.

Rol foarte trist a avut și martorul *Scheurer-Kestner*, care n'a putut produce nici o dovadă, ci numai bănuiele.

Foile parisiene au primit cu înșufăire sentența de achitare și unanim constat, că prin achitarea lui *Eszterházy Dreyfus* a fost de nou oșândit și astfel sfacerea s'a înmormîntat pentru totdeauna. Chiar *Figaro*, care lusea așărarea lui *Dreyfus*, salută cu satisfacție achitarea, ear' ziarul *Autorité*, unul dintre cei mai ferovenți apărători ai lui *Dreyfus*, face pe *Scheurer-Kestner*... măgar pentru rolul trist ce a avut ca martor.

S'a dovedit așard' definitiv, că toată campania pentru *Dreyfus* n'a fost decît o păcătoasă machinațiune jidovească. Vorbește pentru asta și faptul, că foile ungarști, al căror jidovism e de notorietate publică, au pledat necontent și consecvent pentru *Dreyfus* și nu s'au rușinat a condamna pe un om, care pe lângă că nu se dovedise vinovat, mai era și... Ungur!

Ce zic la asta Ungurii carați, ori de acestia nu mai găsești azi în lumea cultă ungarescă?!

Știri mărunt. La *H. M. Văsarhely* au mai suspendat din post pe consilierul *Kiss Péter*, bînuit și el de pungași la casa orașului; zi de zi se descoper noue lipse de bani.

Z'aristul ungar Rákosi Viktor (Sipulaz) s'a duclut cu literatul *Prém József*, pe care îl zeflemise în foaia sa umoristică; *Prém* a primit două lovituri cu latul sabiei, lui *Rákosi* i-s'a tăiat un deget; contrarii s'au împăcat.

La *Triest* a sosit știrea naufragiului unui vapor al societății „*Adria*”.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Anul-Nou în Sibiu. În preseara de Anul-Nou o veselă petrecere românească a avut loc în sala de la „*Imperatul Romanilor*”. S'a dansat până la 11 ore, apoi la masă comană a fost întimpinat noul an cu gratulațiuni reciproce și apoi s'a făcut joc de tombolă. Petrecerea s'a dat sub patronajul „*ciclopilor*” în cerc mai restrîns.

Crăciunul în Teiuș. — Scrisoare particulară. — 10 Ian. n. 1898.

Frumosele sărbători ale Crăciunului pentru noi au căștigat un farmec și o importanță deosebită prin petrecerea ce s'a aranjat în 8 Ian. st. n.

A venit public mult din toate comunele din jur, — unele destul de depărtate, — au venit nu numai inteligenți, ci și țărani mai cu dare de mîna, și cu toții eram așa de bine dispuși și veseli, încât se părea că în ciuda necazurilor ne-am adunat spre a sfa o oră plăcută, spre a ne bucura vîzîndu-ne la oală, și uniți prin această iubire se căștigăm avînt și puteri noue pentru viitor.

Producțiunea a succes peste orice așteptare.

Punctul prim din program a fost: „*Dușmancele*”, poes. declamată de d-șoara *Silvia Marian*. Dînsa a apărut pe bină într'un costum țărănesc original, dar' foarte drăguț, care îi ședea atât de bine. „*Dușmancele*” e una dintre cele mai frumoase poezii ale lui *Coșbuc*, dar' e și grea de predat; cu toate acestea d-șoara S. Marian a interpretat-o atât de bine încât nu a lăsat nimic de dorit.

În sensul programului era să urmeze „*Curcanii*”, anecdotă din războiul de Speranță, predată de dl *Candiu Sucu*. Dar' pentru variație a fost introdus între cele 2 declamări un nou punct, anume un drăgălaş putpuria românească al dlui *Murșianu*, cîntat în flaut de dl *I. Moldovan*. Dl *Moldovan* a dovedit și de astă dată un frumos talent musical, cîntînd cu un adevărat succes.

Mult haz și plăcere a produs declamarea dlui *C. Sucu*. A și fost frenetic aplaudat. Partea culminantă a producțiunii a fost fără îndoială „*Cinel Cinel*”, — laudă și onoare diletanților.

Toți și toate și-au interpretat rolee fidele și cu deplin succes, dar' mai ales dl *Clement*

Boer în rola lui *Graur*, un chipes și isteț ficior boieresc din Moldova, și dl *Cornel Orisan* în rola lui *Sandu*, un boier cu multe cusururi, au produs adevărată furoare prin conflictete de tot hazul ce le aveau la oală.

Cu mult spirit și succes au jucat și drăgălașele d-șoare: *Victoria Raftu* în rola *Floriceii*, *Aurelia Dărămuș* în rola *Smaranditei* și *Maria Raftu* în rola *Tincuței*; apoi: *Cornelia Dărămuș*, *Cornelia Sara* și *Silvia Marian*, ca dame și țărance; și în urmă domni *Aurel Sava* și *I. Moldovan*, ca țărani. Mulțimea de costume țărănești încă au făcut bună impresiune, fiind pe gustul publicului.

Singurul inconvenient a fost, că sala s'a dovedit de tot prea mică pentru numărul public ce a asistat, apoi atât sala, cât și bina au fost cam puțin decorate.

Indată după producțiune s'a încins o horă și s'a continuat dansul până dimineața târziu, cu multă însufățire și veselie.

Cât de frumos ar fi un raport detaliat despre decursul dansului, dacă ar pute omul cel în inimă...

E datina, că în rapoartele despre petreceri să se fusesse „în treacăt” și numele damelor cari au fost de față. Să mă ierte înșe stimatele și drăgălașele doamne și domnișoare, dacă eu de astă dată mă abat dela datină, pentru-că ar trebui să fac un catalog prea voluminos. Constat însă cu multă bucurie, că costumul național a fost foarte bine reprezentat.

A fost mare succesul moral, dar' tot așa a fost și cel material, realizându-se un venit curat de 100 fl. Astfel fondul pentru înființarea bibliotecii populare a trecut deja peste 150 fl., și în curînd se va pute face începutul, numai la lucru.

Mai nou

Procesul protopopului Măneguț.

Pe 25 Ian. sînt citiți la Cluj, în proces de calumnie prin presă domnii *T. Liviu Albini*, *Ioan Ciocnea*, fost redac. responsabil al „*Tribunei*” și *Ioan Runcan*, fost paroh în Sîngeorgiu-de-Murș. Procesul e intentat de protopopul *Nic. Măneguț*, din *Murș-Oșorheiu*, pe basa unui articol publicat în „*Tribuna*” dela 10 Nov. 1894!

— Nu înțelegem întru adevăr ce vrea părintele *Măneguț* cu acest proces? Repararea onoarei după mai mult de trei ani? Sperăm că-și va retrage acusa și de astă dată.

Mișcarea Sașilor.

N. F. Presse publică o scrisoare din Sibiu în favorul Sașilor, atacînd aspru pe guvernul maghiar.

National Zeitung din Berlin asemenea publică un articol contra Maghiarilor pentru maghiarizarea numelor de comune.

Învităre de abonament

„TRIBUNA”

Cu 1 Ianuarie 1898 v. încep noue abonamente lunare, ouartale, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sînt rugați a grăbi ou reînnoirea abonamentelor lor, pentru regulata expediție a folii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp, care începe ou prima și se termină ou ultima lună, după stilul vechiu.

Abonamentul anual costă . . . 14 fl. — cr.
Abonamentul semestral . . . 7 fl. — cr.
Abonamentul trimestral . . . 3 fl. 50 cr.
Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr.

Este în interesul dlor abonenți, oa adresele să fie însemnate oăt se poate de corect și legibil. Domnii abonenți vechi sînt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fașile, în oare li-s'a trimis „*Tribuna*” până acum.

Administrațiunea.

Bibliografie.

La „*Tipografia*”, societate pe acțiuni n Sibiu, s'afă de vînzare următoarele noutăți musicale:

- Les beaux yeux. Valse pentru piano de Mathilde Mironescu . . . 1.—
- Teranța. Cîntec popular pentru voce și piano de Costache Moinaru . . . —.50
- Hora înfrățirii, pentru piano de P. G. Nițescu . . . —.75
- La tine copiliți dragă. Romanță de Droianu . . . —.50
- Toujours avec argent. Polca franceză pentru piano de Sig. Paulmann . . . —.50
- La blonde. Polca mazuca pentru piano de Sigismund Paulmann . . . —.50
- Turda. Marș patriotic de Paulmann . . . —.50
- Hora reginei. De Sigis. Paulmann . . . —.25
- Serba păpușelor. De Sig. Paulmann . . . —.25
- Marș turcesc. De Sigis. Paulmann . . . —.50
- Intermezzo pentru piano de M. Capșa . . . —.50
- Les fleurs de Mai. Valse de Ant. Cirilo . . . 1.—
- Serba oficerilor. De C. Dimitrescu . . . —.50
- La fille du Marin. Vals de Ivanovic Daisy Bell. Valse (All Right) de C. Kaps . . . —.75
- Linște. Vals pentru piano de Dimitrie St. Cristide . . . 1.—
- Am plîns. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirilo . . . —.75
- Singurătatea. Romanță pentru voce și piano de Alphonse Cirilo . . . —.75
- Claire. Polca pentru piano de Alph. N. Ochialbi . . . —.25
- Institutele-Unite. Vals pentru piano de Carol Decker . . . 1.—
- Serba Bucureștilor, pentru piano de Const. Dimitrescu . . . —.50
- Serba mirilor. De G. Dimitrescu . . . —.50
- Îmbileu. Marș de Gh. Fotino . . . —.75
- Surorile. Hora de Gh. Fotino . . . —.50
- Serba. Polca franceză de G. Ionescu . . . —.50
- Zéphir. Polca mazuca de G. Ionescu Souvenir de Zürich. Polca mazuca de Anton Kneisel . . . —.50
- Pas de quatre original. De Mayer Lutz . . . —.50
- Gavotte de la Princesse „Marie”. De Michel Margharitescu . . . —.57
- Ai plîns și tu v'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu . . . fi. —.50
- Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu . . . —.50
- Pictoriul. De E. I. Alexandrescu . . . —.50
- Un fir electric. De E. I. Alexandrescu . . . —.75
- L'Affection. Polca franceză p. piano de C. D. Belortu . . . —.50
- De Braila a Gènes. Galop pentru piano de C. D. Belortu . . . —.50
- Serba Bucureștilor, pentru piano de Ioan D. Burlan . . . —.50
- Serba Bucureștilor, pentru voce și piano de Ioan D. Burlan . . . —.50
- Didi. Polca mazuca pentru piano de Ioan D. Burlan . . . —.75
- Isvorul. Romanță pentru voce și piano de Dimitrie St. Cristide . . . —.50
- Anton Zica. Pe aripile amorului, vals pentru piano . . . 1.25
- V. Hugo. Poesie. Cuvinte de I. I. Doranu, Aubade (albadă) . . . —.75
- Doranu. Prin flori și floricele, I. romanță . . . —.505
- Villacrose. De ce 'mi-ai zis odi-mioară, romanță . . . —.7
- Radu D. Rosetti. E v'run loc uitat de oameni, reverie pentru voce

La comandele din afară să se adaugă pentru porto postal totdeauna încă 5 cr., ear' pentru expediție recomandată 20 cr. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Bursa de Budapesta.

Din 12 Ianuarie n. 1897.

Renta de aur ung. 6%	100.25
„ „ „ 4%	100.25
„ „ val. cr. 4%	121.50
Imprumutul căilor ferate ung.	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	98.—
„ „ croate-slavone	99.—
Obligațiunile desp. regalilor	101.50
Imprumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140.—
Renta de hărtie austriacă	102.50
„ de argint austriacă	102.25
„ de aur austriacă	123.50
Losuri austriace din 1860	160.50
Acțiunile băncii austro-ungare	955.—
„ „ de credit ung.	—
„ „ de credit austr.	—
Scrisuri fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.—
Argintul	5.71
Galbeni împărătești	5.67
Napoleon-d'ori	9.52
Mărci 100 imp. germane	58.82
London 10 Livres sterlingi	120.—

Bursa de Viena

Din 12 Ianuarie n. 1897.

Renta de aur 6%	122.20
„ „ „ 4%	100.—
„ „ v. c. 4%	122.—
Imprumutul căilor ferate ung.	122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)	101.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)	121.60
Bonuri rurale ung.	98.—
„ „ croate-slavone	99.—
Imprumut cu premiu ung.	156.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	150.—
Renta de hărtie austriacă	102.45
„ de argint austriacă	101.80
„ de aur austriacă	123.30
Losuri austriace din 1860	160.25
Acțiunile băncii austro-ungare	955.—
„ „ de credit ung.	—
„ „ de credit austr.	—
Argintul	5.71
Galbeni împărătești	5.69
Napoleon-d'ori	9.58
Mărci 100 imp. germane	58.77
London 10 Livres sterlingi	120.—

Bursa de București.

Din 31 Decembrie v. — 4 ore p. m.

Cassa	100
Renta rom. per 1875 5%	97
Renta română amort. 5%	100
Renta (Schuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. Rural. conv. 6%	100
Imprumutul municipal 5%	97
Scrisuri func. rurale 7%	—
Idem urbane 7%	—
„ „ 6%	102
„ „ 5%	87
Banca Națională (100 lei v. r. intr.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei v. r.)	420
Soc. de Asig. Nat. (200 lei v. r.)	467
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. roum. de com. (250 lei v. r.)	106
Oblig. Cassei Pensimilor	280
Agio	—

Schimb:

London 3 luni	—
„ „ cek	—
Berlin 3 luni	—
„ „ cek	—
Viena	—
Agio	—

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baiteș. Proprietar: Pentru „*Tipografia*”, societate pe acțiuni: V. H. Dressand.

Pomada Magda a lui Kessler

este pe baza compoziției dermatologice-therapeutice un remediu cunoscut ca cel mai excelent în contra mătreței, cum și pentru căderea părului.

Pomada Magda, prin mulți ani aprobată, de tot nevătătoare face un efect excelent în creșterea părului și se recomandă la toți, precum și la copii, ca un remediu excelent prophylactic în contra tuturor boalelor contagioase ale părului. [2823] 10-10

Deposit central de expedițiune la farmacistul

Rudolf Kessler,

în Gyertyámos (comitatul Torontál).

Prețul 3 coroane.

În Brașov: în farmacia lui Ferd. Jekelius, și în farmacia lui Francisc Kelemen, — în Sibiu: farmacia Moștenitorilor lui Molnar, strada Cisnădiei, — în Reghinul-săsesc: în farmacia lui Emil Wermescher.

Doriți se cetiți

un interesant Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați“

— Roman din viața poporului românesc din Ardeal. —

de
Jules Verne.

Premiat de „Academia franceză“.

Traducere, — unica autorizată de editorul proprietar francez — făcută

de

Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII. pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 ilustrațiuni

admirabile, executate după clișouri din Paris.

Prețul:

Edițiunea populară: 80 cr. + 5 cr. porto postal.

Edițiunea de lux: 1 fl. 20 cr. + 10 cr. porto.

Edițiunea de lux compactat: 2 fl. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografia“, soc. pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcii nr. 15.

Concurs.

Postul de **comptabil** la institutul de credit și economii „Sălăgiana“ cu sediul în Jibou (Zsibó) devenind vacant, pentru completarea aceluia prin aceste se escrie concurs. Doritorii de a dobândi acest post împreună cu un salariu anual de 800 fl. au să-și înainteze recursurile provăzute cu documentele necesare subscrisului director executiv cel mult până în **28 Ianuarie n. a. c.** Alesul va avea să-și ocupe postul în **10 Febr. n. 1898**, având de a depune o cauțiune în număr egală lefei sale. Pentru orientare să notează, că alesul numai după un an de probă se va finaliza; când apoi în 2 ani succesivi va primi câte 50 fl. adaosământ și tantiema provăzută în statute.

Vasilu Mica,

director executiv.

[158] 1-3

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de rizeri, de lăptărit etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a:

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Broțe,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reuniuni rom. de agricultură din comitatul Sibului“.
(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr. recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,
soc. pe acțiuni în Sibiu.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Studii Literare

de

Teodor Raica,

profesor de liceu.

Cuprinzând:

O gramatică-parodie.

Veacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de“

O carte de mare preț pentru toți profesorii, dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 75 cr.

Se poate procura dela

Librăria „Tipografie“,
soc. pe acțiuni în Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de

George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 = șese
florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din
casa nici unui bun Român.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Calendarul Poporului

pe anul comun

1898.

Anul XIII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Tipografie“, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Cu șese ilustrațiuni!

Cuprinsul: Calendarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — George Coșbuc (schită literară): „Nunta Zamferei“, „Noi vrem pământ“, „Murșul și Oltul“ (poveste din popor), „Numai una!“ (poesie), „Sălcia și plopu“ (legendă din popor), „Rugămintea din urmă“ (poesii) și alte „Poesii scurte“. — „Glume“. — „Mântuirea steagului“ (schită istorică) de Petru Vanceu. — Ioan Creangă (schită literară cu portret): „Povestea unui om leșez“ și „Oltenii din Iași“, „Rostiri, zicători, cuvinte“. — Th. D. Șperanță (schită și două anecdote): „Mama Ungurului“, „Jidani și hoții“. — George Pop de Băsești (biografia cu portret). — Cât de lungă se fie ziua, tot vine noaptea“, de doamna Columb. — „Castelul din Carpați“ (schită bibliografică) de Jules Verne. — „Răvașul nostru“, cronică întâmplărilor de peste an, de Ioan Scurtu cu următoarele portrete intercalate în text: Iosif St. Șulățiu, Ioan Hannia, Dr. C. Lueger. — Economie: „Despre dări și termine“, „Asigurarea contra focului și grindinei“, „Întinerirea pomilor“, „Povești“. — „Tîrgurile din Ungaria și Transilvania“. — „Tîrgurile din Bucovina“. — „Tîrgurile (băciurile) principale din România“. — „Inserate“.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip, broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcărunt. Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Vicu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărăniul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstem de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 6 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndărătnic. Novela de Björnsterne Björnson (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgârșitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proșilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nuscă-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin pécuarul. Poveste de Nicolae Trimbișni. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de L. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire
librarilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Novitate!

Cadou

ocasional!

LIMBA FLORILOR.

— De amor și amicizie. —

Simbolica naturală a celor mai favorite
flori, compusă după explicările orientalilor
de

Un amoresat.

Acest volum, în format drăgălaș (32°) imprimat pe
hârtie velină, în două culori, negru și albastru,
elegant compactat în lux, este

cadou potrivit

pentru tinerime, mai ales pentru fetițe.

În legătură de pânză colorată, tabla titlului imprimată cu aur.

Prețul unui exemplar 50 cr. = 1.50 lei.